

Bölüm 14

Dijital Çağda Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Alanında Etik Sorunlar

Dr. Aybeniz Civan Kahve

Günümüz dünyasında teknoloji hızla değişmekte, bu değişim ve gelişim tıp dünyasını da etkilemekte ve tıp uygulamalarında teknoloji kullanım ürünleri bir yardımcı olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu bölümde dijital çağda; psikiyatri pratiğinde kullanılan teknolojik gelişmelerin etik boyutları ele alınmaya çalışılmıştır.

Amaç; yeni bir iletişim teknolojisi uygulanırken göz önünde bulundurulması gereken önemli noktaları vurgulamak ve bazı soruların akılda tutulmasını sağlamaktır.

Bölümün girişinde konunun anlaşılmasını kolaylaştıracığı düşünülerek temel tanımlamalara yer verilmiştir.

Telemedicine (Teletıp)

Teletıp, bir mesafe unsuru içeren herhangi bir tıbbi aktiviteyi kapsayan bir şemsiye terimdir. 2000’li yıllardan sonra teletıp kullanımını yerine ‘çevrimiçi sağlık’, ‘e-sağlık’ terimlerinin kullanımı daha popüler hale gelmiştir(1). Teletıp, uzak bilgisayar destekli cerrahi, telekonferans ve video konferans dahil olmak üzere uzaktan yapılan çeşitli fiziksel veya psikolojik tedavileri kapsayan geniş bir terimdir. Tıp uygulamalarında bir yardımcı olarak telekomünikasyon teknolojisinin kullanımı anlamına gelen bu

kullanımı yaygınlaştıkça, talep de artacak, klinik kullanım ile birlikte yeni araştırma çalışmaları ortaya çıkacaktır. Bu araştırma çalışmalarının sonuçları, klinik bilgi birikiminde artış, gelişen hukuksal düzenlemeler ve etik kurallar ile birlikte standart kalitenin sağlandığı, yapılandırılmış, yetkin prosedürler uygulanabilir hale gelecektir.

Kaynaklar

1. Wootton R. Telemedicine. *Bmj*. 2001;323:557-560.
2. American Psychiatric Association. Resource document on telepsychiatry via video conferencing. [http://www.psychiatry.med.uwo.ca/ecp/info/toronto/telepsych/Appendix II.htm](http://www.psychiatry.med.uwo.ca/ecp/info/toronto/telepsych/Appendix%20II.htm). Accessed 25 Apr 2019.
3. Sabin JE, Skimming K. A framework of ethics for telepsychiatry practice. *International Review of Psychiatry*. 2015;27:490-495.
4. Appelbaum PS. Assessment of patients' competence to consent to treatment. *New England Journal of Medicine*. 2007;357:1834-1840.
5. Recupero PR, Rainey SE. Informed consent to e-therapy. *American journal of psychotherapy*. 2005;59:319-331.
6. Shore JH. Telepsychiatry: videoconferencing in the delivery of psychiatric care. *American Journal of Psychiatry*. 2013;170:256-262.
7. Gutheil TG, Gabbard GO. Misuses and misunderstandings of boundary theory in clinical and regulatory settings. *American Journal of Psychiatry*. 1998;155:409-414.
8. Hundert EM, Appelbaum PS. Boundaries in psychotherapy: Model guidelines. *Psychiatry*. 1995;58:345-356.
9. Greysen SR, Chretien KC, Kind T, Young A, Gross CP. Physician violations of online professionalism and disciplinary actions: a national survey of state medical boards. *Jama*. 2012;307:1141-1142.
10. Saurman E, Kirby SE, Lyle D. No longer 'flying blind': how access has changed emergency mental health care in rural and remote emergency departments, a qualitative study. *BMC health services research*. 2015;15:156.

11. Perrin, A., & Duggan, M. (2015). American's Internet access: 2000–2015. Pew Research Center, available at <http://www.pewinternet.org/2015/06/26/americans-internet>. Accessed 30 May, 2019.
12. Office for National Statistics. (2014). Internet access: Households and individuals. Office for National Statistics available at <https://www.ons.gov.uk/peoplepopulationandcommunity/householdcharacteristics/homeinternetandsocialmediausage/bulletins/internetaccesshouseholdsandindividuals/2018> Accessed 30 May, 2019.
13. Manhal-Baugus M. E-therapy: Practical, ethical, and legal issues. *CyberPsychology & Behavior*. 2001;4:551-563.
14. Bhuvanewar C, Gutheil T. E-mail and psychiatry: Some psychotherapeutic and psychoanalytic perspectives. *American journal of psychotherapy*. 2008;62:241-261.
15. Klein CA. Cloudy confidentiality: clinical and legal implications of cloud computing in health care. *Journal of the American Academy of Psychiatry and the Law Online*. 2011;39:571-578.
16. Myers K, Nelson E-L, Rabinowitz T, Hilty D, Baker D, Barnwell SS, Boyce G, Bufka LF, Cain S, Chui L. American telemedicine association practice guidelines for telemental health with children and adolescents. *Telemedicine and e-Health*. 2017;23:779-804.
17. American Telemedicine Association. Telemedicine practice guidelines. 2012. Available at www.americantelemed.org/resources/telemedicine-practice-guidelines/telemedicine-practice-guidelines Accessed 30 Apr 2019.